

A táti Ister-pár

Szervátiusz Tibor megteremtette és diadalra vitte a magyar szobrászművészetet mind formai, mind tartalmi vonatkozásban. Az ősök üzenetét a génjeiben hordja, akár Attilát, akár Árpádot, akár Adyt, akár Szabó Dezsőt, akár a sumer isteneket mintázza meg.

Szervátiusz Tibor eme monumentális szoboralakjai ötezer év kőbe zárt üzenetét sugározzák felénk. Kozmikus istenalakok ők, akiket első pillantásra befogadunk, a magunkénak érzünk, jól lehet a mezopotámiai sumer mitológiát és jelképvilágot létrehozó, városépítő, folyamközi emberek más természeti környezetben, más életmódot folytattak, mint a mi őseink. Ezek a szoboralakok mégis magyarul beszélnek. A pásztorkirály: Dumuzi, akinek a neve sumerul derék, igaz fiút, az élet fiát jelenti, magyar karakterű férfi, örök szerelme Innin-Innana, avagy Istár-Ister pedig számunkra a gyermekét őrző és szerető Babba Máriát jeleníti meg, lágy, hajlított vonalakkal. Miért láthatjuk így, miért érezhetjük így? Azért, mert az alkotó nemcsak nagy művész, hanem ízig-vérig magyar művész, akit joggal neveznek a kő és fa Bartók Bélájának. Bartók a Kárpát-medence több mint hatezer éves történetét dolgozta fel zenei szimbólumokban, s így eljutott az évezredek óta itt élő emberek lelkivilágához, a messzi őskori világig. Szervátiusz Tibor is napvilágra tudja hozni az elsüllyedt világok kimondhatatlan érzéseit, vágyait, üzeneteit. A magyar szobrászat pedig kiváltképp hasonló az ősihez, mert az öröklődő ősformák halhatatlanok.

Európa kellős közepe: a Kárpát-medence, a távoli Mezopotámia és Közép-Ázsia hajdan szervesen és szorosan összetartozó történeti, művelődéstörténeti komplexum volt, s ma már azt is bizonyítja a korszerű tudomány, hogy az itt élő népesség alaprétege évtizedredek óta változatlan maradt, s ehhez a népességhez nekünk, magyaroknak közünk volt.

Minden alkotásnak meg kell találni a megfelelő, méltó helyét, ahol a földi erővonalak, az energiasugárzások és természeti környezet hatni és érvényesülni engedi a művet. Ez a hely ideális az Ister-pár számára. A közelben Isztergom, azaz Esztergom, a háttérben az Ister, a Duna. A 2980 kilométer hosszú folyamból a hajdani Magyarországra – Dévénytől Orsováig – három kilométer híján ezer kilométer esett, s így magyar folyónak is nevezhetjük. Ugyanakkor Közép-Európa legfontosabb ütőere volt évezredek át, amely mentén a legősibb emberi kultúrák alakultak ki. A görögök Isztrosznak nevezték, s ezt a nevet a szkítáktól vették át, akik az Ister-Istár nevet adták az európai földrész második legnagyobb folyamának, a Danubiusnak, Dunának.

A Dunát nem a szlávok nevezték el, ők csak átvették az egyik ősi, talán kelta eredetű elnevezést. A víz, a folyó az élet jelképe, az élet vizét őrzi Dumuzi az ölében. S a tőlünk félig elröbölt Duna partján nagyon hitelesnek érezhetjük „fénylő szerelmének” szavait: „Ó, Dumuzi, ki elnyugodtál, állj fölötte őrizőként.”

A megmaradásunk a gyermekeket szülő magyar anyákon múlik, ezt mutatja Inanna-Istár, karjai közt a kiseddel. Mindkettőjükön kozmikus szimbólumok vannak: a nyolcágú csillaggal ékes nap, rásimulva a hold sarlójára. Anya és fia, Aszszony és a megtermékenyítő Férfi: az örök szerelem, a termékenység és a szaporodás istenalakjai, egyben a Vénusz planéta megtestesült emberfigurái. Az egész művön nyugalom, derű, kiegyensúlyozottság honol, s árad mind külsőleg, a formák összehangoltsága folytán, mind belsőleg, az örök élet elpusztíthatatlanságát, a termékenység csodáját hirdető méltósága által.

Egy ősi sumer dal elevenedik meg e két pompás szoborban. Dumuzi, a mitikus pásztorkirály köszönti így termékeny isteni szerelmét, Inanna-Istert:

Az ég nagy Úrnőjét...
 Az Istennek szenteltet.
 Az Ég hős asszonyát
 Inannát akarom köszönteni!
 Amikor fenségében, nagyságában
 hősi erejében és hatalmában

este ragyogva feltűnik.
 Amikor az eget tiszta fényvel betölti
 amikor Ő, mint Hold és Nap
 fellép az égre
 megismeri őt minden ország
 fentről lentig.

Nem kell sem a tudósnak, sem a múlt iránt érdeklődő laikusnak nagy fejtörést végeznie, hogy eszébe jusson: hiszen nekünk is van Inanna-Istár-Isterünk! Ő a Tündér Ilona, aki a Duna-Ister csallóközi Tündérgertjének az úrnője. S a napköszöntő gyermekversikénkben vajon nem Dumuzi neve torzult mára érthetetlen ákombákomná?

„Antan-ténusz / Szóraka-ténusz / Szóraka-tiki-taka / Alal-bala bambusz.”

Szervátiusz Tibor állást foglalt ezzel a szoborpárral szülőföldünk ősisége mellett, hitet tett nemzetünk jövődjére és kiirthatatlan termékenysége, azaz megmaradása mellett. Megmutatta, hogy szent jelképeink is lehetnek erőtartalékaink.

Annak, amely csak az egyének kisebb-nagyobb csoportjához szól, nincs esélye az öröklétre. Az a szobor azonban, amelyik az ősi, tudatalatti kincseket rejtő jelképeket emeli be a közösség, a nemzet szellemi világába, az bizonyosan örökké megmarad, és szellemi meghatározó voltát időtlen időnkig megőrzi.

Ilyen műveket azonban csak a legnagyobb géniuszoknak sikerül alkotniuk. Ezért az avatás (2006. szeptember 8.) óta a tátiak elmondhatják, az örök emberi alkotások egyik nagy művét birtokolják. A domb, amelyen az Ister-pár áll, a magyar feltámadás megszentelt helye lett.

A táti Ister-pár, részlet